

Sílvia Pérez Cruz vs Maria Cabrera, trobar la veu en el vers

Una conversa entre dues artistes que uneixen melodia i vers, protagonistes de l'exposició D'ONES al Palau Robert

Sílvia Pérez Cruz i Maria Cabrera | Juan Miguel Morales

La cantant empordanesa **Sílvia Pérez Cruz** ha musicat de manera brillant els versos de la gironina Maria Cabrera, una poeta que cuina a foc lent els seus premiats poemaris. Totes dues conversen al voltant de l'ofici artístic i de com han trobat la seva pròpia veu. Recuperem la conversa entre les dues músiques inclosa a l'*Enderrock* 268, número especial dedicat a l'exposició *D'ONES: (R)evolució de les dones en la música* (<http://palaurobert.gencat.cat/ca/exposicions/exposactuals/dones/>), que podeu trobar al Palau Robert de Barcelona fins al 23 d'abril de 2018.

Sílvia Pérez Cruz: Un dia et vaig sentir recitar el poema ?Salm i paràbola de la memòria pròdiga?, a Cal Gras d'Avinyó. Hi ha gent que m'encanta, però no em passa sovint d'admirar a algú que té una credibilitat de dalt a baix. Mentre llegies era de veritat, no importava la perfecció, sinó que em va emocionar. I per això vaig demanar-te permís per posar-hi música.

Maria Cabrera: És un poema que el dic molt poc -no el vaig escriure fins anys després de l'anècdota de partida- i vaig dubtar molt abans d'incloure'l a un poemari perquè el veia tan transparent que era com despullar-me. Al final em van dir: ?És ultracristià però funciona, endavant!. Em costava dir-lo perquè era com arrencar-me una cosa de dintre.

S.P.C: Va ser de les primeres cançons que vaig compondre, la vaig titular 'Pare meu?'. Entre els primers poetes que he musicat també hi ha Maria-Mercè Marçal, 'Covava l'ou de la mort blanca?' (2008), i Feliu Formosa, 'Lietzenburgerstrasse 1976?' (2012). Davant una vida tan urgent, per adaptar un poema i fer-lo, necessito sentir-lo superorgànic i poder-lo defensar. Amb el teu text vaig arribar a casa i vaig recordar una melodia que tenia mig feta, d'una cançó que havia de ser en anglès. De seguida em va quadrar amb el vers 'pels somnis que devien ser teus' en un lloc que hi tenia 'I was waiting, waiting for...'. Va ser un cop de sort!

M.C: Per mi és un privilegi que es musiquin els meus textos! Els escric perquè la gent en faci el que li doni la gana! La primera va ser **Bikimel** a partir d'un poema extret del meu primer llibre ('Jonàs?') -més tard en va musicar tres més en una estada a la Fira Litterarum 2016-, i després també **Judit Neddermann** i **Clara Peya** han fet 'Cançó dels dies de cada dia?'. La gràcia és que hi ha adaptacions que van d'acord amb la mateixa cadència que jo recito i d'altres amb un to totalment diferent, com la curiosa versió de **Panellet** ('Del deliri i la delera?'), que han fet per al concurs Sona9 i que s'apropa a la sonoritat de **Green Day**. És molt ric, perquè cadascú hi posa músiques diferents.

Silvia Pérez Cruz i Maria Cabrera. Foto: Juan Miguel Morales

S.P.C: El primer cop que ens vam trobar va ser una descoberta mútua: dues noietes fent les seves històries. Amb la cançó 'Pare meu?', molta gent es va pensar que era meva perquè la vaig incloure al disc d'homenatge al meu pare -*11 de novembre* (Universal, 2012)-, a més recordo haver-li cantat directament a ell i dir-li 'no és per tu, eh!'.

M.C: Ha de ser bonic encarar el repte de musicar poemes. Hi ha gent a qui li pot semblar una pressió extra quan en realitat és un joc, perquè la part de la lletra ja la tens i la música l'has de compondre. En molts casos pot ser una manera diferent de fer cançons, sobretot per aquells que

primer feien la música i després hi posaven la lletra. Canviar les normes del joc és estimulant, perquè t'obliga a rumiar creativament, com quan intentes escriure un poema amb rimes i amb un patró rítmic. A més, els concursos i els premis literaris són una bona ajuda per superar la por.

S.P.C: En el meu cas, em van donar el Premi Miquel Martí i Pol al millor poema musicat per a ?Covava l'ou de la mort blanca?. Jo no sabia ni que existia... Em va trucar **Lluís Llach** per dir-m'ho, em pensava que era una broma i no m'ho creia. Després vaig saber que escolten tots els poemes musicats durant l'any, i que també s'envien temes inèdits al Cellar Vall-Llach. A mi em va servir per treure'm la por! Despollar-te per compondre i escriure de veritat fa molta por. Hi ha molts camins falsos, i que em premiessin la primera composició de veritat va ser una empena molt important!

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=0j87sQJHkEQ>

M.C: Trobar la veu personal és una recerca que no s'acaba mai. Jo intento buscar una manera que sigui sincera amb mi mateixa. La sinceritat artística està vinculada a la coherència amb la pulsio expressiva íntima que sento. Com si tingués un ganivet per anar-me obrint espai en un bosc molt frondós. No tinc una perspectiva aèria del que he fet, ni del que em queda. De fet, la manera d'expressar-se és una cosa que pot canviar, i els canvis m'aporten riquesa.

S.P.C: És preciós això que dius: la imatge del bosc i la vista aèria, és com un viatge! És tan cert! Cal ser valent per creuar el bosc, per canviar i saber què necessitaràs. Jo sé que he trobat la veu, però la puc perdre en un instant. És molt fàcil caure en la mentida. Hi ha moments de crisi, però gràcies a l'experiència és més fàcil recuperar el camí, encara que tingui una cara diferent. L'art és infinit, no hi ha sostre. Per assegurar que passin coses noves i bones cal que la gent sigui valenta i no tingui pressa, que escolti la seva veu i el seu ritme. Tant en una conversa com en un concert, si t'obres, l'altre s'obre. Cadascú pot escoltar el que té a dins. De vegades la gent plora, perquè alguna cosa els passa, però sap que s'ha obert al seu interior. L'art és aquesta possibilitat de llibertat, de reconnectar-se amb els propis valors i emocions per desbloquejar-los. Tenim l'obligació d'oferir qualitat humana, i per això cal que tothom faci de l'honestat el seu camí, amb el seu *tempo*. És necessari que ens escoltem i ens mirem amb els ulls brillants.